

Κέρκυρα

Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

Σε όλο το διάστημα της διπλωματικής του σταδιοδρομίας στην Ευρώπη, ο Καποδίστριας επέστρεψε μόνο μία φορά στην ιδιαίτερη πατρίδα του, το 1819, όταν το νησί ήταν πλέον κάτω από αγγλική κυριαρχία.

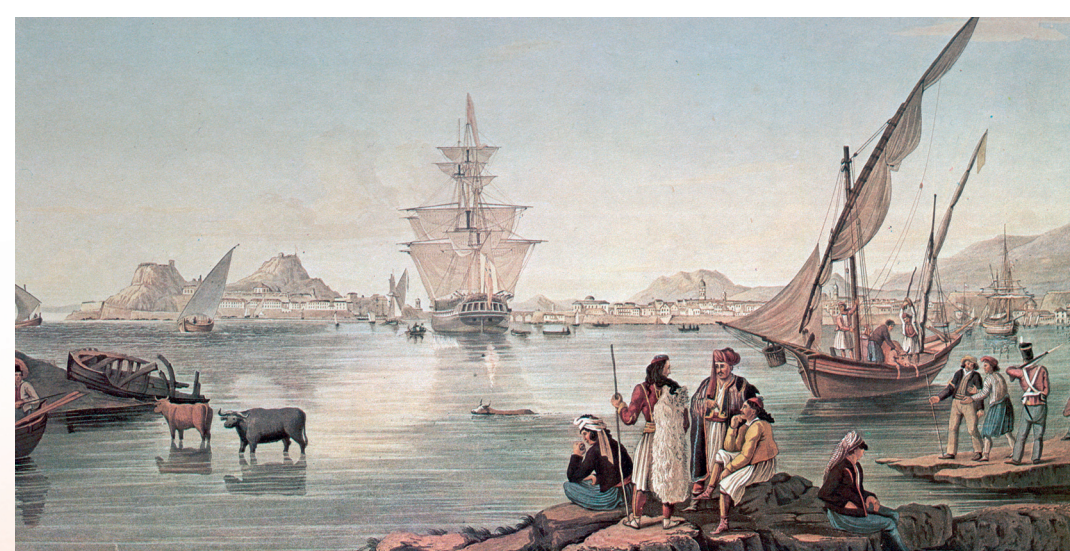
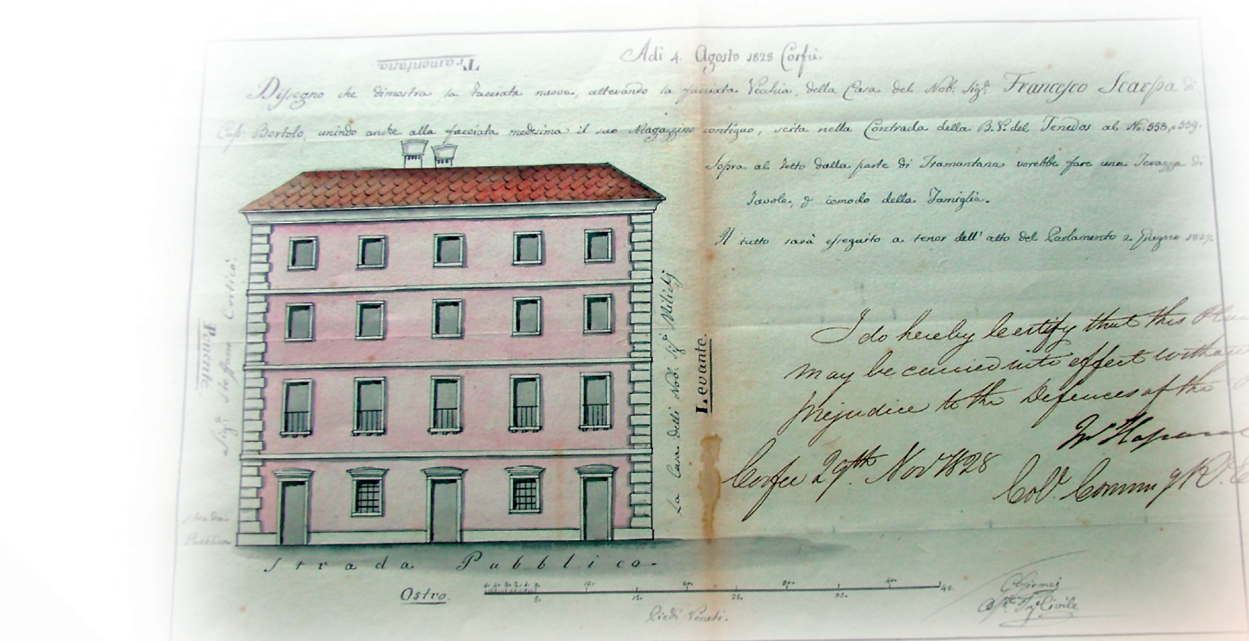

Ο Ιωάννης (γεν. Φεβρ. 1776) ήταν το έκτο παιδί του Αντόνιο-Μαρία Καποδίστρια και της Διαμαντίνας Γονέμη. Και οι δύο γονείς του ήταν από οικογένειες ευγενών κι έτσι αυτός και τα αδέρφια του μεγάλωσαν με όλες τις ανέσεις των παιδιών αυτής της τάξης. Μαζί με τα πρώτα τους γράμματα, τα παιδιά έμαθαν τις αρχές της ορθόδοξης πίστης, αλλά και ξένες γλώσσες, μουσική και ιππασία, όπως συνηθιζόταν. Ο Ιωάννης μάλιστα, έδειξε από νωρίς μια ιδιαίτερη αγάπη για τη μουσική, και το πιάνο ήταν από τα λίγα προσωπικά αντικείμενα που θα έφερνε στην Ελλάδα από το εξωτερικό, όταν θα ερχόταν να εγκατασταθεί μόνιμα ως πρώτος Κυβερνήτης της χώρας.

Η λιτανεία του αγίου Σπυρίδωνα στη Σπανάδα, έργο του J. Cartwright |

Στον τομέα της πολεοδομικής εξέλιξης της πόλης της Κέρκυρας, σημαντική πηγή πληροφοριών για την πόλη των αρχών του 19ου αιώνα είναι το αρχείο των οικοδομικών αδειών του Ιονίου Κράτους. Είναι φανερό εδώ η επιρροή από την εποχή της Βενετοκρατίας. Οι άδειες αυτές δίνουν πληροφορίες για το όνομα του ιδιοκτήτη του κινήτου, την έκταση του οικοπέδου, τα υλικά κατασκευής, τη χρήση του οικοπέδου. Τα υποβαλλόμενα σχέδια ήταν συνήθως έγχρωμα για να προσδιορίζονται τα υλικά κατασκευής. Περιλαμβάνουν την κάτοψη και συνήθως την κυρία όψη. Προσδιορίζουν την οικοδομική γραμμή, τα όμορα οικοπέδα, πολλές φορές τον αριθμό των κουφωμάτων, των μπαλκονιών και τη θέση τους, την ύπαρξη σοφίτας. Υπογράφονται συνήθως από τον αρχιτέκτονα ή το μηχανικό που έκανε τη μελέτη. Αναδύεται έτσι μια εικόνα της γενικότερης αισθητικής του πολεοδομικού ιστού αλλά η σύνθεσή του.

Η πόλη, το φρούριο και το λιμάνι από το νησάκι Βίδο, έργο του J. Cartwright. |

Κέρκυρα

Η ΠΡΩΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΚΑΤΟΧΗ (1797-1799)

Πλήθος κόσμου, γεμάτο ενθουσιασμό, μαζεύτηκε στο λιμάνι να υποδεχθεί τους Γάλλους. Άλλωστε οι ιδέες της Γαλλικής επανάστασης δεν ήταν ξένες σε μια μεγάλη μερίδα Κερκυραίων. Σύμφωνα με τις διακηρύξεις τους, οι Γάλλοι έρχονταν να απαλλάξουν το λαό από την τυραννία του αριστοκρατικού καθεστώτος και να διοικήσουν με άξονα τις δημοκρατικές αρχές της ελευθερίας, της ισότητας και της αδελφότητας.

Στα επίσημα έγγραφα επικράτησε η χρήση της ελληνικής γλώσσας. Στο συμβολικό επίπεδο, φυτεύτηκε το «Δέντρο της Ελευθερίας» στην κεντρική πλατεία, καταστράφηκαν τα διπλώματα τίτλων και τα οικοσHEMA των ευγενών και το 1797 ανακηρύχθηκε «πρώτο έτος της Κερκυραϊκής ελευθερίας».

Η εκστρατεία του Ναπολέοντα στην Αίγυπτο έπεισε τελικά στους διστακτικούς Οθωμανούς να συμμαχήσουν με τους Ρώσους εναντίον των Γάλλων τον Ιούλιο του 1798. Ο ρωσοτουρκικός στόλος κατευθύνθηκε στα Ιόνια. Οι σύμμαχοι, τονίζοντας τα οφέλη των κατοίκων από την αποχώρηση των «άθεων Γάλλων», υπόσχονταν να τους επιτρέψουν να επιλέξουν οι ίδιοι τον τρόπο διακυβέρνησής τους.

Η ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑ (1800-1807)

Το 1800, η Ρωσία, η Τουρκία και η Μεγάλη Βρετανία υπέγραψαν τη συνθήκη της Κωνσταντινούπολης με την οποία ιδρύονταν η «Πολιτεία των Επτά Ενωμένων Νησιών». Δύο αντιπρόσωποι της Ιονίου Γερουσίας – ο κόμης Νικόλαος Σιγούρος και ο κόμης Αντώνιος Μαρία Καποδίστριας, πατέρας του Ιωάννη- ταξίδεψαν στην Κωνσταντινούπολη για να υποβάλλουν στην Υψηλή Πύλη σχέδιο συντάγματος.

Το σύνταγμα του 1800, το λεγόμενο «Βυζαντινό», ήταν συντηρητικό και αποτελούσε επιστροφή σε μορφές αριστοκρατικού πολιτεύματος. Η λαϊκή αντίδραση στην κατάργηση κοινωνικών κατακτήσεων από την εποχή της γαλλικής κυριαρχίας έφερε μεγάλες αναταραχές σε όλα τα νησιά. Αυτές οδήγησαν στην ψήφιση νέου συντάγματος. Η νέα Γερουσία που ανέλαβε καθήκοντα τον Απρίλιο του 1803 διόρισε Γραμματέα του νεοσύστατου κράτους τον Ιωάννη Καποδίστρια.

Ο κόμης Σπυρίδων Γεώργιος Θεοτόκης, πρόεδρος της Ιονίου Γερουσίας.

Ο Ναπολέοντας θεωρούσε πως η κατοχή των Ιόνιων νησιών ήταν στρατηγικής σημασίας για τα επεκτατικά του σχέδια στην ανατολική Μεσόγειο. Έθεσε στόχο να καταλάβει τις Βενετικές κτήσεις, τα Ιόνια δηλαδή, και τις υπόλοιπες βάσεις τους στην ηπειρωτική ακτή και τον Αμβρακικό: Βουθρωτό, Πάργα, Πρέβεζα και Βόνιτσα. Αφού πέτυχε την παράδοση της Βενετίας (Μάιος 1797) και την κατάργηση του αριστοκρατικού πολιτεύματος, προχώρησε στην αποστολή στρατιωτικής δύναμης στην Κέρκυρα.

Οι Παργινοί του A. Scheffer. Το Μάιο του 1819 ο Αλή Πασάς κατέλαβε και κατέστρεψε ολοκληρωτικά την Πάργα. Οι χριστιανοί κάτοικοι της έφυγαν εξόριστοι στην Κέρκυρα. Η καταστροφή της Πάργας ξεσήκωσε θύελλα αντιδράσεων στην Ευρώπη.